

TanaBananas Sumba Mission Project

Zendingsproject van Bill & Marion Sommer

Nieuwsbrief, maart 2004,

Beste Sumba mission vrienden,

Bill is in Canada en heeft me gevraagd om een nieuwsbrief te verzenden. Uit mijn dagboek heb ik de volgende fragmenten overgenomen.

23 februari 2004:

Vandaag vertrekt Bill naar Holland. Na 2 weken zal hij doorreizen naar Canada om ons gezin te ontmoeten. We zullen hem voor 7 weken lang missen, maar daar is niets aan te doen. Volgeladen met boodschappen keerden we terug naar huis. De Heere bracht ons veilig thuis.

Woensdag:

We moesten weer naar de stad om de bestelde goederen van Bali op te halen. Bill had deze besteld terwijl hij op Bali was en heeft ze verstuurd naar Sumba. Het waren 7 grote, zware dozen. Er zaten traktaties voor ons in zoals kaas en chocola. We hadden nog meer spullen nodig wat betekende dat de truck opnieuw overvol geladen was. Het is niet makkelijk rijden terwijl het giet van de regen op een weg vol met gaten.

Donderdag:

Vandaag hoorden we dat afgelopen zondag toen Bill het kerkje van Tana Pahit verliet, er een grote ruzie was ontstaan. Er was nl. door iemand iets in de kerktuin gepland. Ze waren elkaar te lijf gegaan met messen en stokken en de Camat en de predikant van Sorru moesten komen. Martinus, onze werkman, kwam niet op het werk omdat hij als ouderling van Tanabananas aanwezig moest zijn bij het verhoor.

Ik ben met Eni en Idi begonnen met naailessen. Idi leert het snel, ze maakt een rok binnen 4 dagen. Ik heb de naaimachine weer in elkaar gezet en het werkt nog ook. De mensen horen dat we naaien en nu komen de bestellingen binnen. Idi kan zo extra verdienen. Ze verkoopt elk stuk voor 5000 rupiah.

Vrijdag:

Er werd een kind binnen gebracht met brandwonden op haar benen. De baby is 7 maanden uit en 1 been ziet er slecht uit. Ik moest er wel verband om doen anders zou het geïnfecteerd worden door de vliegen. De mensen kwamen helemaal van het dorpje Wangu, wat behoorlijk ver hier vandaan is. Het is noodzakelijk dat het kind nog vaker behandeld wordt. We hebben nu afgesproken om elkaar te ontmoeten in Napu, wat de helft minder lopen voor hen is maar toch nog 8 km.

Zondag:

We gingen naar de kerk in Tanabananas. Martinus preekte en waarschuwde de mensen dat als we Christus volgen willen dat we dat niet alleen moeten zeggen maar ook moeten laten zien in onze manier van leven. Een fijne dienst. Hij bad ook voor Bill en vroeg of de Heere doorwilde gaan met Zijn werk, ook als Bill er niet was. Na de dienst werd er een jongen bij ons huis gebracht. Hij was betrokken geraakt bij een ongeluk afgelopen nacht. De truck die hij bestuurde sloeg over de kop toen hij een koe probeerde te ontwijken op de weg. Hij zat helemaal onder de blauwe plekken, behoorlijk gekneusd, maar hij had niets gebroken. Hij had wel een hersenschudding. Er was toch niet door iedereen goed naar de preek geluisterd want Bapak Rince begon een gevecht over een stuk land, naast ons huis, bij de rivier. Wat was er aan de hand? Papa Elsi had rijst geplant en had sawa's gemaakt langs de rivier. Hij wilde de rijst daar gaan planten. Hij was er al lang van te voren mee bezig geweest. Maar Bapak Rince zei dat het land van hem was en stond niet toe dat papa Elsi daar zijn rijst ging planten. Als papa Elsi te lang moet wachten is al zijn werk voor niets geweest. Het land behoort toe aan de regering maar Umbu Hunggar heeft de belasting ervoor betaald. Martinus kon maandag weer niet aan het werk omdat hij tussen deze twee moest bemiddelen.

1 maart:

Vandaag zijn we weer naar de stad geweest. Het was de beurt van Tuti en Idi om mee te gaan naar de markt. Boodschappen doen op de markt is een heel werk nu er zoveel monden gevoed moeten worden. Als ik alleen ben, helpen de mensen me met het dragen van de boodschappen naar de truck. Christine had ook een hele lijst voor het kindertehuis. Er was ook eindelijk weer melk. Opnieuw waren we volgeladen. Toen we aan het lunchen waren begon het te storten van de regen. In deze regenstorm reden we naar huis. Het is dan zo moeilijk om te zien waar de gaten in de weg zitten. We deden 3 uur over deze rit.

We stopten ook nog in Napu om de baby met de brandwonden te verzorgen. Ik had gehoopt dat het voldoende genezen zou zijn maar de wond rook niet goed. We hebben opnieuw afgesproken om op vrijdag in Napu langs te komen. Hopelijk is dit de laatste keer want de moeder was niet zo enthousiast om dat hele eind te lopen. De baby is zwaar en mannen helpen de vrouwen gewoonlijk niet met dragen. Als je hier een man iets voor zijn vrouw ziet dragen is dat heel opmerkelijk. Opnieuw bracht de Heere ons veilig thuis. De vallei wordt steeds meer een nachtmerrie om door te rijden. De sporen in de weg worden door de regen steeds dieper. Wanneer de meisjes meerijden zijn ze zo bang dat ze de hele weg niets zeggen en zich goed vasthouden alsof hun leven ervan afhangt. Ook de geasfalteerde wegen zitten door de regen zo vol met gaten, dat we naast de weg rijden. We probeerden om de grote gaten te tellen de laatste 30 km maar na 50 gaten raakten we de tel kwijt.

De accu van het kindertehuis werkte niet meer. Ik controleerde alles en na Bill gebeld te hebben besloten we dat het beste was om een nieuwe accu te kopen. Wat een zegen dat we nu een telefoon hebben, zodat ik contact met Bill kan houden.

Ik ben er ook achter gekomen waarom het nieuwe faxnummer niet werkte. De winkelier zet het faxapparaat uit omdat er 's nachts vaak geen stroom is in de stad. Met de 12 uur verschil met Canada is het overdag afgesloten. Met Nederland is het 7 uur verschil. Als je ons dan wil faxen kan dat tussen 3:00u 's nachts en 10:00u 's morgens. Van de week zijn we weer begonnen met het eten geven van de hongerige kinderen. Steeds meer kinderen komen naar de zondagsschool, bijna 200. We denken dat het ook komt omdat ze daar een broodje, snoep en vitamines krijgen. We bestellen ons brood bij 2 bakkers. Een bakkerij is buiten de stad en als we komen is er soms geen brood. De bakker stuurt het dan met de truck die elke dag naar Tanabanas rijdt. Ik weet niet of dat een goed idee is. Vorige week stond de truck met pech en arriveerde hij om 23.00u. We merkten ook dat de dozen geopend waren en we telden de broden. Er waren 16 broden weg. Deze week geven we de kinderen nog brood maar we willen ze meer voedingsrijke maaltijden geven. Dit is een behoorlijke uitdaging voor de staff. Vanwege de vogelpest zijn er geen eieren meer geïmporteerd en een eitje van een dorpskip kost 1400 rupiah, de prijs is verdrievoudigd. Ik koop ze alleen voor Yati, die diabetes is. Zij heeft het nodig voor haar dieet.

Terwijl ik dit aan het schrijven ben komen 4 mannen van een dorp 10 km hier vandaan. Ze komen om vis te verkopen. Ze hebben 13 vissen elk van 1 meter of langer. Voor 28 dollar kunnen we weer 300 kinderen eten geven. De Heere voorziet.

Er zijn bij de werkplaats nu steeds 4 mannen hard aan 't werk om de kerkbanken af te krijgen. Ze willen dat het klaar is als Bill terugkomt uit Canada. U zou het verschil moeten zien van deze mannen met toen we hier 4 jaar geleden kwamen. Eerst kwamen ze alleen als ze zin hadden en dan zaten ze de helft van de tijd. Nu beginnen ze om 8.00u en werken tot 17.30u met korte pauzes tussendoor. Ze leveren mooi werk af. De mannen zijn Bill erg dankbaar voor wat hij aan hen heeft geleerd.

De watertoren is nu klaar en staat fier rechtop. Het eerste waterreservoir dat werd gebouwd duurde maanden en er mankeerde van alles aan. Maar nu weten ze wat ze moeten doen om iets goeds af te leveren. Een van de werknemers, Dus (spreekt uit als Does) vindt het nog steeds heerlijk om erbij te gaan zitten tijdens het werk. Het grappige is dat hij altijd achter een boom gaat zitten, hij denkt dat we hem dan niet zien maar de boomstammen zijn hier erg dun!

Vandaag vraagt Martinus of hij de mannen die ruzie hebben over het stuk land bij de rivier, vrede kan laten sluiten met elkaar. Tegen de middag was hij terug. Ze hebben besloten om het morgen op te lossen als de burgemeester en meneer Hunggar erbij zijn. Veel kinderen van het tehuis hebben ontstoken ogen en zijn verkouden. Als ze naar de zondagsschool gaan, lopen ze dat op van de andere kinderen. Heel veel mensen komen voor oogdruppels en hoestsiroop wat we niet hebben. We zijn erg blij met de oogdruppels die we uit Canada afgelopen herfst hebben meegekregen.

3 maart:

Vandaag is het weer marktdag in Tanabanas. Dat betekent een drukke dag als de verpleegster van de kliniek er niet is. De mensen komen van ver om de markt te bezoeken. Ze komen dan ook bij ons aan voor medicijnen. Iemand betaalde met eieren, een welkome gift.

We hebben ook 2 vrouwen bereid gevonden om te koken voor het rijstprogramma 2x per week.

Vrijdag gingen we weer naar de stad voor boodschappen en Jo en Lena gingen mee. De meisjes gaan om de beurt mee net zoals 1 van de kinderen van het tehuis. Meestal zijn ze zo moe van alle nieuwe indrukken die ze op hebben gedaan dat ze op de terugreis in slaap vallen.

Ik vroeg aan Jo (19 jaar oud) of ze voor mij een postzegel bij het postkantoor wilde kopen. "O nee" zei ze "laat Lena maar gaan" Maar ik stond erop dat zij moest gaan en legde uit wat ze precies moest doen. Ze ging en kwam met de postzegel terug. Zo stuur ik ze verschillende keren naar de winkels om hen meer zelfvertrouwen te geven. Toen gebeurde er iets grappigs op de markt. Jo zou bananen kopen. Meestal zeg ik wat ze ervoor moet vragen. Ik zei dus voor de bananen moet je niet meer dan 10.000 rupiah (= 1 euro) betalen voor 3 trossen. Een tros hier is 4x zo groot als jullie trossen. Jo ging er met Lena op af. De bananenmarktman kent ons onderhand wel en weet wat we ongeveer willen betalen. Hij zei tegen Jo: "Je kunt 4 trossen krijgen voor Rp 10.000". "O nee" zei Jo, "Mevr. Sommer zei 3 trossen voor Rp 10.000!" Lena legde uit dat 4 voor Rp 10.000 een betere koop was maar Jo stond erop dat het 3 trossen moesten zijn voor Rp 10.000.

Op de terugweg kwamen we opnieuw in een regenstorm terecht. Het is heerlijk dat we zoveel regen krijgen dit seizoen. We stopten in Napu om de baby te controleren met de brandwonden. Het ziet er nog niet goed uit maar de wond stinkt niet meer.

Toen ik vanavond aan de tafel zat, voelde ik iets kriebelen bij m'n blote voeten. Er liepen 2 babymuizen rond. Vanmorgen lagen er weer 2 maar die waren dood. De mieren zijn ook een groot probleem aan het worden. Ze kruipen zelfs uit de Bijbel en zijn nog sneller dan snel.

De mannen werken hard om wat kerkbanken voor in de kerk af te krijgen. Ze wilden aan de mensen die naar de kerk gaan vragen of ze voor kerktijd de banken even naar de kerk willen sjouwen. Martinus, de ouderling vond dat dat best kon. Maar er was een probleem met de lak zodat het niet af was gekomen. Bill had een hele krat lak gekocht met hetzelfde kleurnummer. Toch zaten er verschillende kleuren in. Ik heb ze een groot blik gegeven. Nu kunnen ze alles door elkaar mengen en maandag gaan aflakken.

Ondertussen hebben we weer een stortbui. Er valt 7 cm. En ik moet naar een andere kamer verhuizen vanwege lekkage.

Het resultaat van de hoorzitting over het stuk land bij de rivier is dat de man het mag gebruiken en zijn rijst kan planten. De vrede is weergekeerd.

De interesse in naaien neemt toe. Iemand heeft me geld gegeven voor iets extra's. Ik heb 2 naaimachines besteld, \$ 80,00 per stuk, wat goedkoper is dan degene die ik 4 jaar geleden hebt gekocht.

Maandag 8 maart:

Vanmorgen kwam Boku (86 jaar oud) bij me voor medicijnen en vitamines. Hij vertelde me dat iemand zijn hoed gisteren in de kerk had gestolen. Hij vroeg ook voor een priok (een klei gebakken pan). Hij wilde daar medicijnen van boombladeren in koken. Vanmorgen kwamen er ook vele zieken met malaria, zweren en ontstoken ogen enz. De kinderen zijn erg mager en ondervoed. We bidden dat het voedselprogramma zal helpen. Ik had 2 meisjes in dienst genomen, één voor in huis en één voor het rijstprogramma. Zij hadden gezegd dat ze vanmorgen zouden beginnen maar later hoorden we dat ze Christina verkeerd hadden begrepen over het loon. Dus kwamen ze niet.

De directeur van de school van Wai Urang kwam ook vanmorgen langs. Hij was van zijn brommer gevallen. Omdat het zo geregend had was de weg bergopwaarts heel glad geworden. Hij was er slecht aan toe. Zijn hiel was opengesneden, en zijn pees zat nog maar een klein stukje vast. Ik verbond hem en stuurde hem naar het ziekenhuis in Waingapu. Hopelijk kunnen ze daar zijn pezen vastzetten. Ik weet niet of hij zal gaan want dan moet hij weer door de gladde vallei. Afgelopen nacht was er weer 6 cm. regen gevallen.

Donderdag:

Er zijn vandaag zo'n honderd mensen bezig geweest om de weg vrij te maken van stenen. De mensen doen dit als dank voor het werk wat wij voor hen doen. In het dorp was het al gebeurd en ik had ze gevraagd of ze de oprijlaan naar de weg ook wilden doen wat ze ook deden.

Wij, als zendingsteam, willen jullie bedanken voor jullie ondersteuning. Dat de Heere jullie zal zegenen, ieder in jullie verschillende omstandigheden.

Namens het zendingsteam op Sumba,
Marion Sommer

t.n.v. Zendingscomm. Ned.Herv.Gem. te Schoonhoven o.v.v. TanaBanas Sumba Mission Project
correspondentieadres: fam. C. Bergshoeff, Archimedesstraat 15, 2871 XJ Schoonhoven
website: <http://home.filtnet.nl/~sumbamission> e-mail: sumbamission@filtnet.nl